

TEKNISK INFORMATION OM NORGIPS VÅTRUMSKIVOR

Norgips får många frågor kring vad som gäller vid val av lämpligt skivmaterial i våtrum för att följa gällande regler.

Norgips rekommendation är att välja oorganisk våtrumsskiva, Humidboard 2.0, framför kartongklädd gipsskiva i dessa utrymmen. Skälet till detta är bl a att säkerställa en fuktsäker konstruktion.

Norgips kan endast verifiera fullgod funktion och uppfyllande av lagkrav och branschregler för konstruktioner med Humidboard 2.0 och därmed kravet på "fackmannamässigt utfört".

Norgips Humidboard 2.0

- Skivan är kompatibilitetsprovad och deklarerad enligt kraven från branschreglerna.
- Är således att betraktas som en "Rekommenderad" Våtrumsskiva.
- Det är den enda av Norgips Gipsskivor som är provad enligt Branschreglernas krav och den skiva som Norgips anvisar att användas i våtrum.
- Läs mer på http://www.norgips.se/system_humid

Vad säger byggreglerna, BBR?

- Byggnader ska utformas så att fukt inte orsakar skador, lukt eller mikrobiell växt som kan påverka hygien eller hälsa. (BFS 2014:3).
- Underlag för vattentäta skikt ska vara lämpliga för denna användning. (BFS 2014:3).
- För styva väggbeklädnader som keramiska plattor och natursten som är fixerade mot ett vattentätt skikt bör även underlaget vara styvt. (BFS 2014:3).
- Regelstommar och skivkonstruktioner bör utformas med tillräcklig styvhet så att skadliga deformationer inte uppstår, även om det innebär att bärförmågan blir högre än vad belastningen kräver. Skivor bör vara formstabila för de fuktbelastningar som de förväntas utsättas för. (BFS 2014:3).

Vad betyder det?

Byggreglerna är tydliga på funktionskravet till väggar i våtutrymmen och de enda som har anvisningar och tar ansvar för ett underlag som är tillräckligt styvt och formstabilt är leverantören av underlaget - d v s Norgips.

Vad säger Branschreglerna?

De branschregler som berör Norgips våtrumssystem primärt är BBV, Säkra Våtrum och MVK. Samtliga hänvisar till skivleverantörer när det gäller hur underlaget skall byggas upp och utföras. Generellt rekommenderar de att fukttåliga, formstabila och oorganiska skivor skall i första hand användas.

BBV och Säkra Våtrum, som Byggkeramikrådet resp Golvbranschen står bakom, har gemensamt tagit fram egenskapskriterier och kompatibilitetstest som skall utföras på skivmaterial för att kallas Våtrumsskivor.

Norgips Humidboard 2.0 är kompatibilitetsprovad enligt dessa kriterier och är upptagen på BBV och Säkra Våtrums listor över våtrumsskivor och är därmed den skiva som skall användas vid tillämpning av deras branschregler. En kartongklädd gipsskiva klarar inte ett sådant kompatibilitetstest.

Branschrådens skrivelser om skivmaterial i våtrum:

- Säkra Våtrum, GVK¹:
 - GVK har tillsammans med tillverkare/leverantörer av byggskivor och Byggkeramikrådet sammanställt egenskapskrav för våtrumsskivor på vägg. Kraven syftar till att säkerställa att tätskikt av folietyp och plastmatta fungerar på olika typer av våtrumsskivor när dessa används som alternativ till kartonggips. **En våtrumsskiva som listas nedan uppfyller egenskapskraven för våtrum i bostadsutrymmen och utrymmen med likvärdig belastning.**
 - Våtrumsskivor kan användas som alternativ till kartonggips i våta utrymmen. Våtrumsskivor används också bakom plastmatta som tätskikt och bakom tätskiktsfolie i de fall produktleverantören medger sådan användning.
 - **Leverantörerna av våtrumsskivor som har lämnat intyg är här listade och uppfyller branschens krav för våtrum**
- Byggkeramikrådet, BKR:²
 - Skivbranschen har i samarbete med Byggkeramikrådet enats om en gemensam metod för att fastställa hur våtrumsskivorna är beskaffade och hur de fungerar ihop med olika typer av tätskikt, ett system med kompatibilitetstester.
 - **Byggkeramikrådet rekommenderar användning av icke fuktkänsliga skivor för väggar i våtrum.** Skivbranschen har därför tagit fram skivor för användning i våtrum och som underlag för tätskikt.
 - Skivleverantörerna utför i samarbete med tätskiktsleverantörerna kompatibilitetstester för att säkerställa att tätskiktsfolien fungerar ihop med aktuell våtrumsskiva. Resultatet av testerna ger en uppfattning om skivans karaktär, sugande eller ej sugande, och därmed dess förmåga att absorbera tätskiktsfoliens lim, d.v.s. i praktiken öppentid/monteringstid för lim och folie.
 - **Det är skivtillverkarna som ansvarar för provningarna** och därefter avgör om man vill att skivan ska publiceras på listan nedan.
 - **Skivor/skivkonstruktioner i våtrum ska av tillverkaren vara dokumenterat lämpade/avsedda som underlag för keramiska tätskiktssystem i våtrum samt vara monterade enligt skivtillverkarens anvisningar.**
- Måleriets våtrumskontroll, MVK³:
 - **Skivmaterialet skall vara monterat enligt leverantörens anvisning.** Kartongkläddgipsskiva får användas men en mer fukttålig skiva (exempelvis oorganisk skiva) ger en mer fukttålig konstruktion och rekommenderas därför i första hand.

Örebro den 25 augusti 2016
 Johan Arvidsson
 Teknisk chef

¹ <https://www.gvk.se/branschregler>

² <http://www.bkr.se/fakta/vatrumsskivor/>

³ <http://vatrumsmalning.se/dokument-och-lankar/>